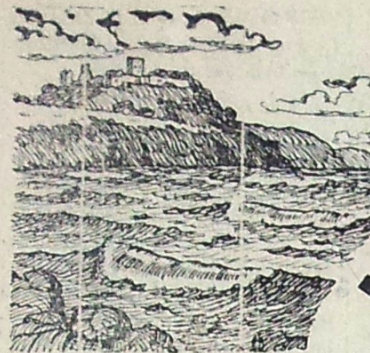

NORD-BORNHOLMS UGEBLAD

Udgivet af et Interessentskab.
Ansvarshavende: Otto Gornitzka.
Telefon 74.
Trykt i Allinge Bogtrykkeri.

Udgaar i et Antal af 1600 Eksempel.
og forsendes gennem Postvæsenet
til alle Hjem i Allinge-Sandvig.
Olsker, Rutsker, Rø og Klemensker

Nr. 344

Fredag den 16 April 1920

9de Aarg.

„Nord-Bornholms Ugeblad“
trykkes i et Antal af mindst 1600 Eksempel.
og forsendes gennem Postvæsenet i Allinge.
Sandvig, Olsker, Rutsker, Rø og Klemensker.

„Nord-Bornholms Ugeblad“
har den største Udbredelse i Nordre Herred
bliver læst i ethvert Hjem og egner sig der-
for bedst til Averteringer.

„Nord-Bornholms Ugeblad“
oplagrer gerne Bekendtgørelser af enhver Art
saasom Køb, Salg, Foreningsmeddelelser,
Efter- eller Aflysninger, Auktioner etc.

„Nord-Bornholms Ugeblad“
udgaar hver Fredag, kan bestilles paa alle
Postkontorer samt paa Bladets Kontor og
koster 1 Kr. halvaarlig.

Kransebinderskens Sang.

Jeg binder de Dødes Kranse
— de Levende faar dem ej
de Levende kan jo danse
paa Rosers og Tislers Vej.
Men kun om den Dødes Tinding
skal Kranzen sig hædrende sno.
Jeg skjuler dens tornede Vinding,
hvor Roser paa Staalraad gro.

For den, hvis Ry ikke falmer,
men lever maaske for et Aar,
jeg byder de prangende Palmer,
paa Kistens Laag han dem faar.
Men den, der lukker sit Øje
som fattig paa Guld og Gods,
med mindre kan lade sig nøje,
har nok i en Krans af Mos.

Lykkelig den, som reder
i Kisten sin sidste Seng,
mens Blomsterne over ham breder
en Hilsen af Sommer og Eng.
Mens Liljerne ligger kolde
over det synkende Lin,
de hvide Hænder sig folde
fast om en Rosmarin.

Af Kristitjørnernes Blade
saa mangen Krans jeg bandt,
hvor røde Bærrene sade
som Draaber af Blod iblandt.
Saa glatte kan Bladene ligge
og Bærrene røde le —
de Torne, som Hjerter stikke,
kan intet Øje se.

De Døde jeg Kransene binder
— de Levende gør for Lidt.
Den højeste Hæder vinder
først den, som har Døden stridt.
Kun Konger krones i Live
— af Guldets bedragende Glød.
Men Kranzen er først at give
til den, som er lykkelig død.

Sophus Michaëlis.

Ungdomsskolen.

Af Folketingsm. K. M. Klausen.

Den Ordning, hvorpaa vor Folke-
skole hviler, støtter sig til en Lov
af 1814. Det udtaltes heri, at Børn
mellem 7 og 14 Aar mindst skulde
undervises 18 Timer ugentlig. Den
Gang undervistes kun i Dansk, Reg-
ning og Skrivning. Kan vi nu lære
Børnene mere? lyder Spørgsmaalet,
og Svaret herpaa maa blive, at det
kan man ganske sikkert. Den Gang
havde man 100 Børn i Landsbysko-
len, nu derimod 75. Det maa tyde-
ligt pointeres, at det var Undervis-
ningspligt og ikke Skoletvang, der
indførtes. Siden er andre Lande
gaaet uden om os, mens vi saa at

sige er blevet staaende stille, til
Trods for at vi har haft de bedste
Betingelser for at naa frem gennem
Skoleundervisningen.

Børnene er ikke saa flinke mere
i de tre fornævnte Fag, idet man
har taget, om det saa maa siges,
mindre vigtige Fag som Botanik,
Zoologi og Fysik osv. op, og hertil
stjæler man Tiden fra Hovedfagene.

I Rigsdagen vedtog vi enstemmigt
sidste Sommer en Børnebeskæftig-
elseslov gaaende ud paa at betale
Halvdelen af Kommunernes Udgif-
ter til Vuggestuer, Fritidshjem, Dag-
skoler og andre kommunale Foran-
staltninger for Børnene og Ungdom-
men. De unge Mennesker, der er
kommet i Konflikt med Loven, er
som Regel allerede i Barnearene
kommet ud paa Skraaplanet, naar
Faderen og Moderen har været ude
paa Arbejde, mens de saa har væ-
ret overladt til sig selv. Oprettelsen
af saadanne Hjem vilde være at
redde mange unge fra Fortabelsens
brede Vej, og naar man betænker,
at en ung Pige eller Mand paa en
Opdragelsesanstalt koster Staten
2000 Kr. aarligt, kan man jo kun
anbefale at yde Tilskud til disse
Børneforsorgsinstitutioner. Naturlig-
vis spiller det en ikke mindre Rolle,
at Tusinder af Forældre vilde blive
sparet for mange bitre Timer, og
Ungdommen selv, hvor meget vilde
ikke den blive sparet for.

Hvad bør vi gøre for at hjælpe
den, naar de unge i 14—18-Aars
Alderen sendes ud for at klare sig
selv? I de Aar er det jo, at Karak-
teren dannes, og den skal hjælpes,
siden bliver det maaske for sent.
Skolen har sluppet sit Tag i de unge,
hvor gerne den end vilde hjælpe
dem.

Her er det, at Samfundet maa
træde til, og her er Ungdomsskolen
paa sin Plads.

Hvert Aar gaar 60,000 14-aarige
unge ud. Fra 14 til 18 Aar bliver
det 240,000 unge. Heraf gaar de
cirka 80,000 til Specialskoler, altsaa
faar de to Trediedele ingen fortsat
Undervisning, og man kan vel regne
med, at disse ikke har faaet den
allerbedste Undervisning.

Det er med stigende Forfærdelse,
man maa se paa den voksende Kri-
minalitet blandt Ungdommen, mange
af vore Skoler, der har været byg-
get i ganake andet Øjemed, er nu
blevet omdannet til Opdragelsesan-
stalter for forvildet dansk Ungdom,
det er endog saa slemt, at der paa
vore Pigeopdragelsesanstalter ikke
er en eneste Plads ledig. Med Hen-
syn til Ungdomsskolesagen er Dan-
marks Plads ogsaa kun Nr. 8 eller
8, d. v. s. som Spanien eller Ser-
bien.

Sverrig vedtog i Fjor Ungdoms-
skoleloven, i England har man og-
saa Ungdomsskoler med obligatorisk
Undervisning. Ad Frivillighedens Vej
er vi i 5 Aar naaet til at have 130
Skoler, der i alt har været besøgt
af 5000 Elever, altsaa om 100 Aar
vil vi paa den Maade faa Sagen
ordnet.

Ungdomsskolen skal ikke være
en slavisk Fortsættelse af Barnesko-
len, den skal være noget nyt og
skabe Arbejdsglæde i de unges Sind.
Arbejdet i Land- og Byskolerne skal
ikke være det samme, men begge
Steder dygtiggøre Ungdommen til
de fremtidige Opgaver. Begge Ste-
der skal der lægges Vægt paa Mo-
dersmaalet, og saa skal der være
Dagundervisning, som senest skal
sluttes Kl. 7 Aften.

Det er det ny, der skal ind i vor
Skoleordning, det vil give den nyt
Liv. Saa vil vi heller ikke være nødt
til at omdanne vore Skoler til Op-
dragelsesanstalter for vanart og for-
vildet Ungdom.

Tillige maa vi sørge for at gøre
Folkeskolen saa god, at Friskolen
bliver unødvendig, for det kan kun
være et Gode, at alle Folks Børn
samles under en Skoles Tag. Fri-
skolens Kreds af Forældre vælger
selv Læreren; det kunde ogsaa tæn-
kes i Folkeskolen gennem en folke-
valgt Skolekommission, i hvilken
Præsten ikke var selvsreven For-
mand. Vi maa bort fra Embedsmands-
styret i vore Skoler, og i Sledet
skal Forældrene have mere Haand
i Hanke med Skolen. Ogsaa Under-
visningen skulde gribes an paa en
anden Maade, man maa vel betænke,
at ikke alle Seminarister har For-
stand paa at undervise, saa de præ-
ver sig frem. Her var et Rodesk
Eftersyn godt paa sin Plads; det
skulde ordnes saaledes, at en dyg-
tig Skolemand rejste rundt og paa-
hørte Undervisningen.

Det magter Forældrene ikke at
gøre; for det hører der Fagkundskab
til.

En bedre Klassedeling og nogle
flere Lærerkæfter vilde heller ikke
være af Vejen paa Landet, og ved
de forøgede Lærerkæfter fik man
tillige en Lærer til Ungdomsskolen.

Indtil 1878 udredede Kommunerne
alle Udgifter ved Skolerne. Efter
1899 toges kun Grundlønne af de-
res Kasse, idet Staten ydede Alders-
tillæg, og senere er man kommet
noget videre.

Hvis man tog et Skridt endnu og
lod Staten betale hele Lærerlønne,
saa Kommunen kun havde Hygiejne,
Bygninger, Materiel osv. at passe,
vilde man snart sørge for at faa de
nødvendige Lærerkæfter og begynde
en Kappesrid om den bedste Skole,
saa der blev mere Ensartethed Lan-
det over.

Maaske vilde en Ændring i Se-
minarieloven heller ikke være uden
Betydning, saaledes at der blev 4-
aarig Undervisning med praktisk
Øvelse i at undervise. Seminarierne
skulde være saa store, at de kunde
holde Faglærere, og Undervisningen
skulde være fri. Saa vilde vi blive
Nr. 1, hvad Læreruddannelsen i Nor-
den angik.

Den eneste Vej, ad hvilken Fri-
skolen kan forsvinde, er, at Folke-
skolen lærer af Friskolen, saa For-
ældrene faar større Indflydelse i
Skolen.

Den obligatoriske Ungdomsskole

er vi vel alle enige om at arbejde
hen til, saa vi kan komme til at
saa Maal med andre Lande.

Anemoner.

Et Glas med Anemoner
blev stillet paa mit Bord
fra Glasset dirrer Toner —
en Sang foruden Ord
om løvspringslyse Kroner
og tusind Blomsters Flor.

Carl Dænchermortensen.

En af Hemmelighederne

ved den amerik. Industris Storhed.

En Samfundsopgave,
der bør tages op i Danmark.

Det fortælles om en Nybygger i
Amerika, der havde slaaet sig ned
i en afsidesliggende Egn for at dyrke
Jorden, at han en Gang, da han
borede efter Vand, blev overrasket
ved pludselig at se en plumret, fed-
tet Vædske flyde ud fra Borehullet.
Han kunde selvfølgelig ikke bruge
saadan noget „Vand“, og efter no-
gen Søgen fandt han endelig et Sted,
hvor Vandet var rent.

Imidlertid svandt Aarene, og den
lille Farm røgtes ved Slid og streng
Arbejde, da Jorden var stenet og
vanskelig at opdyrke. — Farmeren
skænkede det aldrig nogen Opmærk-
somhed, at paa det Sted, hvor han
engang havde boret efter Vand, der
strømmede stadig den plumrede og
fedtede Vædske ud fra Jorden, sam-
lede sig til en lille Bæk og flød ud
i en Flod i Nærheden.

Paa den Maade gik der 24 Aar.
Da kom en skønne Dag en frem-
med Mand op til Farmeren og spurg-
te, om han kunde købe et Stykke
Jord af ham. Farmeren, der var
bleven gammel og træt af sit Livs
møjsomme Arbejde, vilde ikke lade
denne Lejlighed gaa fra sig, og han
tilbød straks sin Jord til en rimelig
Pris. Den fremmede bød det dob-
belte, og Handelen blev afgjort den
samme Dag.

Fra den Dag begyndte der et nyt
Liv ude paa den ensomme Egn.
Folk kom rejsende langvejs fra. Der
blev boret overalt paa Farmerens
Grunde, thi den „plumrede og fed-
tede“ Vædske, som den fremmede
havde set flyde ud i Floden, var i
Virkeligheden ikke andet end den
reneste Mineralolie. — Der voksede
en hel By op paa Eggen, der byg-
gedes Jernbaner, og Velstanden
spredte sig til Tusinder af Menne-
sker.

Enhver, der hører denne Skildring
fra det virkelige Liv, vil sikkert be-
klage den stakkels Farmer, der gen-
nem 24 Aar arbejdede og sled for

det daglige Brød uden saa meget
som at røre en Finger for at samle
det Guld op, der saa at sige flød
væk fra hans egen Mark.

Ja, Farmeren var sandelig beklagelsesværdig, men Læseren vil maa-
ske studse, naar jeg paastaar, at det
den Dag idag gaar Tusinder af Men-
nesker paa samme Maade som det
gik denne Farmer, ikke alene blandt
uvidende Folk, eller blandt Nybyg-
gere i øde Egne; nej, oplyste Men-
nesker, selv Tusinder af Mennesker
her i Danmark slider og slæber for
Livets Underhold uden: at ænse den
Strøm af Rigdom og Magt, der sta-
dig rinder, tilgængelig for alle og
enhver.

De fleste har set den med deres
egne Øjne, men de fandt „Vandet“
for plumret. De gik udenom og lod
de fremmede tage for sig af Ret-
terne.

De fremmede, ja, der er nogle
Mennesker, der har en vidunderlig
Evne til at se med begge Øjne og
tage fat med begge Hænder. Det
gælder i særlig Grad Amerikanerne.
Hvad er egentlig Grunden til at
Amerikanerne efterhaanden har svun-
get sig op til en Førerstilling i saa
at sige ethvert Fag indenfor Indu-
strien?

Hvorfor produceres der Varer i
Amerika i et saadant Omfang, at de
kan købes overalt paa Jorden?

Hvori ligger det, at den ameri-
kanske Gennemsnits-Arbejder kan
glæde sig ved en Levefod, — eget
Hus med Have, fortræffelige sani-
tære Forhold, og maaske eget Au-
tomobil — i det hele taget en Le-
vefod, som den europæiske Arbejder
vilde kalde storborgerlig?

Er det, fordi han arbejder mere?
Jeg tror ikke, det er Grunden.

Er det, fordi den amerikanske Re-
geringsform er mere demokratisk?
Nej, det er den langt fra. Begreber
som Arbejdsløshedskasser, Statslaa-
nekasser eller Alderdomsunderstøt-
telse kendes ikke i det Omfang, vi
praktiserer det herhjemme.

Er det, fordi de amerikanske Fag-
foreninger er stærkere end her? —
Tværtimod, de amerikanske „Uni-
ous“ kan ikke glæde sig ved et saa
decideret Sammenhold, som er de
europæiske Foreningers Styrke.

Er det da, fordi den amerikanske
Kapitalist tilvender sig en forholds-
vis mindre Part af Arbejdets Ud-
bytte? Ingenlunde, Millionærerne og
Storspekulanterne skyder op derovre
overalt og florerer i en uhyggelig
Grad.

Nej, den virkelige Aarsag til denne
Overlegenhed paa Industriens Om-
raade tror jeg maa søges i den Om-
stændighed, at den amerikanske
Haandværker har opdaget den før-
omtalte Kilde til Rigdom og Magt,
nemlig Kundskaaben. Og han
har ikke alene opdaget den; men
han har — i Kraft af sin praktiske
Sans — forstaaet at fravriste den,
hvad han har Brug for i sin Kamp
for Tilværelsen.

Han har set, at den Mand i Værk-
stedet eller paa Byggepladsen, der

vo. noget, den, der kan give sine Kammerater Raad ved snart det ene, snart det andet Arbejde, han kommer altid frem i mere betroede og bedre betalte Stillinger. Det er Grunden til, at mange — jeg siger ikke alle — amerikanske Haandværkere nærer en levende Interesse for Faget, en Interesse, der rækker langt udover „Fyraften“.

Han er ikke længe om at opdage, at den bedste Besked paa et eller andet Spørgsmaal vedrørende Arbejdet faar han altid ved at se, hvad fremragende Teknikere skriver derom. Derfor er han Stamtægst i et Bibliotek, og han ved altid, i hvilken Bog eller hvilket Tidsskrift han skal søge sine Oplysninger.

Der findes i enhver amerikansk By mindst et Bibliotek. Afbenyttelsen er gratis, og der er ikke mange Formaliteter. Man kommer ind i et stort oplyst Lokale med Bogreoler langs Væggene og Børde og Stole for de læsende. Man kan selv tage de Bøger, man har Lyst til at læse og man kan tilbringe Timevis i Ro og Mag ved sit Arbejde. Jeg siger Arbejde. Tro ikke han kommer for at slaa en Time ihjel med en „Illustreret Tidende“ eller en Roman, nej, han er inde for at faa fat i de sidste „Tricks“, der er kommet frem i hans Fags Teknik, eller for at faa Klarhed over en eller anden Vanskelighed, han er stødt paa under sit daglige Arbejde.

Naar man ser ned gennem Lokallet, finder man ingen blege, forlæste Bogorme. De fleste er friske kraftige Mænd, og de barkedede Næver røber Haandværkets Majoritet.

I Biblioteket findes ogsaa Lokaler med Skønlitteratur af enhver Art; men der er ikke megen Søgning. Det er Tekniken, der er Brug for. Det er Maskinlære, Motorlære, Elektricitetslære, Støberiteknik, Svejseteknik, Skibsbygning, Træbearbejdning, Arkitektur, Kunstindustri, Kunst Værkstedadministration o. s. v., og først og sidst de mange udmærkede Tidsskrifter, der findes i saa at sige enhver Fag.

Det er denne Flod af Kundskab, praktisk Raadgivning, nye Ideer og dyrekøbte Erfaringer, som jeg ovenfor hentydede til ved at tale om en Strøm af Rigdom og Magt, der utvivlsomt lades upaaaglet herhjemme af Tusinder af Mennesker, og ikke mindst af dem, der først og fremmest vilde kunne drage Fordele af dens Tilgængelighed, nemlig Haandværkerne, saavel Mestre som Svende samt Industriarbejderne.

Jeg ved godt, mangen Læser vil hævde, at en Haandværker eller Arbejder ikke har mange Chancer for at forbedre sin Stilling herhjemme, selv om han er nok saa dygtig i sit Fag. Det er desværre sandt, og han har nøjagtig lige saa daarlige Chancer i Amerika, selv om det dog stadig ses derovre, hvorledes Arbejdere, ved Udfoldelsen af en forbløfende Energi kan tvinge sig op i ledende Stillinger i Samfundet. Og i Historien om Millionæren, der begyndte som Skopudser, er ikke en Saga fra de første Udvandreres Tid; den gaar igen den Dag i Dag.

Men den vigtigste Virkning af denne frivillige Interesse og Fremadstræben hos de amerikanske Arbejdere og Haandværkere er dog først og fremmest den, at de faar produceret mere og derved ganske automatisk hæver hele Landets økonomiske Levefod.

— Hvis vi blot herhjemme vilde gøre os det klart, da var det vigtigste Skridt fremad naaet, thi da vilde vi have et bestemt Maal at arbejde for, og vi vilde naa forholdsvis større Resultater end Amerikanerne; ikke alene fordi den danske Arbejder rent haandværksmæssigt selvsaa staar langt over den amerikanske, men ogsaa fordi hans almene Ud-

dannelse er mere grundig og alsidig end hans Kollegaers i den nye Verden.

Det næste Skridt fremad vilde være at bringe vore Folkebiblioteker hele Landet over paa Højde med Tiden, nemlig ved at lægge større Vægt paa Anskaffelse af teknisk Litteratur; ikke alene dansk, norsk og svensk, men ogsaa tysk og engelsk.

Her er det vi med Glæde kan notere, at „Teknologisk Institut“ i København med et velgørende Fremsyn allerede har skænket Byen det Kundskaabens „Folkekøkken“, hvorfra dansk Haandværk og Industri i stadig stigende Omfang vil hente sin Næring. Midt i Byens Hjerter, hvor Sporvejsforbindelser og Hovedfærdselsaarer mødes, findes her et Bibliotek med en righoldig Samling af moderne tekniske Bøger og et godt Udvalg af tekniske Tidsskrifter fra Skandinavien, Amerika, England og Tyskland. Bibliotekets Afbenyttelse er fri for alle og den store Læsestue er aaben hver Aften fra Kl. 7—9,30, undtagen Lørdag og Søndag.

København kan altsaa ikke beklage Mangel paa offentlig tilgængelig teknisk Literatur; men dermed maa vi ikke slaa os til Taals. Hvorfor skal der ikke gives hele Landets Befolkning Lejlighed til ved Selvstudium at tilegne sig Kundskaaber om tekniske Hjælpemidler, som den moderne Industri benytter sig af, og uden hvilke selv den dygtigste Haandværksmester før eller senere maa bukke under i Kampen med sine Konkurrenter i de store Industricenter.

I Amerika har Tanken slaaet an, og ikke nok hermed; den har baa- ret Frugter, som har været til Velsignelse for store Dele af Befolkningen.

Det er min Overbevisning, at den danske Haandværker og Industriarbejder ikke vil vise sig sin amerikanske Kollega underlegen i Intelligens; men at han vil tage fat og udnytte „Kilden“, første Dag den springer.

E. B.

Johns Kapel.

En Kæmpemur af graa Granit, der knejser, rejst mod Havets Vold, for Øens Bringe som et Skjold. — Et Tog af Flager tyger hvidt og salt og slidt om Fjældets graa Granit. Et Alvors-Ansigt, gnavet ud af Klippens tusen Skaar og Brud, saa barsk og hærgnet, Træk for Træk det knejser over Havets Dyb — befriet for det Plante-Kryb som Havet skyldt væk.

—t.

Kristendommen og Nutiden.

Der er fra flere Sider, særlig indenfor Missionskredse, gjort os Brejdelser over at vi i de sidste Nr. af Bladet har optrykt Harald Bergstedts Artikel om Kristendommen og Nutiden, idet der er gjort gældende at nævnte Forfatter nærmest „gjorde Grin med Religionen“, og at Nord-Bornholms Ugeblad som et „neutral“ Blad ikke burde have optrykt sligt.

Vi skal hertil bemærke, at Forfatteren (der i Parantes bemærket er Redaktør i Sæby, og som saadan sikkert er sig sit Ansvar bevidst) har faaet sin Artikel oplaget i et af

vore fineste literære Blade, hvortil bl. a. flere Præster, ogsaa efter denne Artikels Fremkomst, har skrevet Bidrag over forskellige Emner, bl. a. Spiritisme.

Endvidere at Forfatteren, efter det foreliggende, har gjort grundige Studier over Kristendommens Udvikling gennem Tiderne og, efter vor Mening, stiller sig upartisk overfor de historiske Kendsgerninger. Saa langt fra at „gøre Grin“ skildrer han Kristendommen som en af de Hovedfaktorer, der har bidraget mest til Menneskeslægten's Forædling.

Hans Kritik tager vel nærmest Sigte paa Bibeldyrkelsen, Dogmerne, Fablerne, Helvedstruslen og Djævletroen, idet han gør gældende, at ogsaa Kirken maa følge Udviklingens Lov.

Og han fremfører, at Kristi Læres Grundsætninger først blev samlet og nedskrevet ca. 500 Aar efter den store Moralists Fødsel, og der hengik derefter ca. 1000 Aar inden Biblen blev trykt og tilgængelig for Folket, samtidig med at Luther indførte sine Reform.

De Tider, for ca. 500 Aar tilbage, hvor Oplysning og Kultur stod paa et lavt Trin i Forhold til Nutiden, hvor Overtro og Uvidenhed beherskede Nationerne, hvor man troede at Jorden var flad og med 7 Himle, de Tider maa selvfølgelig ogsaa have sat sit Præg paa Biblen gennem den overtroiske Luther, da den omarbejdet skulde oversættes paa mange forskellige Sprog.

Af og til er der nok gennem Tiderne sket Rettelser og Forbedringer, men mange mener, at det ikke er tilstrækkeligt, at vi alligevel trænger til en Reform, og der gaas ud fra at det skyldes Manglen af denne Reform at Præsterne har saa vanskeligt ved at faa Ungdommen i Tale.

— Der fandt i forrige Maaned et Kirkemøde Sted i Odense, hvor en Reform var paa Dagsordenen. Saa vidt vi husker deltog Harald Bergstedt i Diskussionen sammen med Landets Præster og Biskoper, ogsaa det maa da være et Bevis for, at Forfatteren ikke har til Hensigt at „gøre Grin“ med Religionen.

— Med Hensyn til at Nordbornholms Ugeblad skulde være et „neutral“ Blad, der ikke optog slige Artikler, maa vi bemærke, at Ordet „neutral“ for os har en daarlig Klang, hvis det betyder, at vi skal vogte os for at komme ind paa Omraader, der danner Livets Brændpunkter — føre en uvirksom Skyggelivelse, thi da maa vi hellere ophøre at eksistere; men det kan ogsaa betyde, at vort Blad maa være et „neutral“ Fristed for de forskellige Tanker og Indtryk, der beskæftiger Menneskene, et Sted, hvor disse Tanker kan veksles, imødegaaes og afslibes.

Og vor Opgave skulde jo netop være at bringe vore Læsere aktuelt Stof om saa vidt muligt alt, hvad der har Betydning i det offentlige Liv; men vi vil gerne være upartiske og derfor hverken forsvare eller fornægte Harald Bergstedts Ar-

tikel; det overlader vi til de af vore Læsere, der føler sig kaldede dertil. — Ordet er frit.

Red.

Sølvbryllup.

Paa Søndag kan Købmand J. B. Larsen og Hustru fejre deres Sølvbryllup, og samtidig er det vistnok 25 Aar siden Hr. Larsen begyndte som Købmand i Martin Larsens Ejendom ved Havnen. I en Række Aar bestyrede Jubilæren Allinge Kolonial- og Produktforretning, men begyndte atter selvstændig Forretning efter at den gamle Ejendom ved Havnen var bleven moderniseret. Hr. Larsen har gennem Aarene vundet sig mange Venner og Kunder ved sin bramfri Optræden og solide Forretningsdygtighed, og Ægteparret har haft den Glæde at se Børnene vokse op til raske og dygtige Mennesker. Vi føjer vor Lykønsning til de mange, der sikkert vil strømme ind paa Højtidsdagen.

En saa god som ny

Sofabænk

er til Salg hos

Postbud **Dam**, Allinge

10 Høns til Salg.

W. Winberg,
Lindesgaard, Olsker.

Et Hus er til Salg.

4 Tdr. Lndd. Bladets Kontor anv.

Hvide Varer

Stort Lager
af
Magasin du Nords
ekstra prima
Hvidevarer
anbefales til billigste Pris

J. P. Sommer,
Allinge.
Telefon 5. Telefon 5.

Vi har store Oplag af udmærkede
Gode Udsudsbrædder
 i alle Længder. Meget rimelige Priser og stor Rabat
 pr. kontant.
Nordlandets Handelshus.

Urte- og Blomsterfrø
 faas hos
Allinge Colonial- & Produktforretning.

Bornholms Margarinefabriks
VEGETABIL
MARGARINE

er anerkendt som den bedste.

Faas hos alle Handlende.

God triørrenset Saasæd sælges.

Toradet Byg af Tystofte Prentice.
Seksradet Byg af Tystofte Kors.
Svaløf Segerhavre. Gul Næsgaard Havre.
Blandsædkorn. Ærter. Vikker.

Priserne er billigst pr. Kontant i

Nordlandets Handelshus.

Vi har rigtig gode
bornh. Spegesild
 Pris 18 Kr. pr. Fjerding, naar Træ-
 erne byttes.

Nordlandets Handelshus.

1 a 2 Kvier

er til Salg.

Emil Holm,
 9. Pcl. Rutsker.

Samme Sted er en Herrecykle
 til Salg.

Et Par Gedelam

(Gimmer) efter en god Malkeged
 er til Salg hos

Lundgren, Storedal.

Rosenkartofler

er til Salg hos

Schou, Hammershus.

En flink

Dreng eller Pige

med gode Skolekendskaber antages
 i Lære paa gode Vilkaar.

Allinge Bogtrykkeri.

Nogle Stk. gode

Tyre- og Kviekalve

ca. 14 Dage gl. er til Salg paa

Engegaard, Rutsker

Hjertelig Tak

for Opmærksomheden ved vor Kon-
 firmation.

Helmuth og Edvin Rømer.

Tak for udvist Opmærksom-
 hed ved vor Datters
 Konfirmation.

Skp. M. Jensen og Hustru.

Allinge Biograf.

Søndag den 18. ds. Kl. 7½.

Millionerne ruller.

Stort Lystspil i 5 Akter med den
 berømte amerik. Filmsskuespiller
 George Walsh i Hovedrollen.

Kun denne ene Forestilling.

Gode Sættekartofler

og Andeæg er til Salg.

Søndre Nørregaard, Rø.

Frugtsukker

kan anvendes ved al Madlavning.

Faas uden Kort hos

J. B. Larsen.

Sættekartofler

og Andeæg er til Salg.

Munkegaard pr. Allinge.

Urte- og Blomsterfrø

Sætte-Chalotter

J. B. Larsen.

Tørre Malerfarver

alle Kulører.

Alle Malerfarver udrøres efter Bestil-
 ling.

Malerfænis.

Prima Gulvfænis.

hurtigtørrende og glansfuld.

Malerpensler.

Kalkkoste, Tjærekkoste.

J. B. Larsen.

Kryddersild.

Et lille Parti prima Kryddersild
 realiseres til 6,50 for 1 Otting.

J. B. Larsen.

En 1ste Klasse

Lødeko

er til Salg hos

Valdemar Nielsen, Rø.

Tlf. 58.

14. Skyttekreds

afholder sin aarlige Generalforsam-
 ling paa Rø Afholdshotel Lørdag d.
 17. April Kl. 7 Aften.

August Olsen.

RØ.

Ved Folketingsvalget den 26. ds.
 foregaar Afstemningen i Rø Afhold-
 shotel fra Kl. 10 Fm. til 1 Eftm. og
 fra Kl. 3 Eftm. til Kl. 8 Aften, hvor-
 efter den forventes afsluttet.

Sogneraadet.

Lødekvier

der kælder nu med det første er til
 Salgs hos **Westh, Risbygaard.**
Klemensker.

Fineste

Golden-Sirup

er et rent Produkt af Rør-Sukker.
 Meget kraftig og velsmagende. God
 Erstatning for Sukker til al Mad-
 lavning.

Vi har rigeligt af

alle Sorter Sukker
 men samme sælges kun mod Afle-
 vering af Mærker.

Priserne er billigst i

Nordlandets Handelshus.

Andeæg

er til Salgs paa Mægaard i Rø.

Et Sovværelses Møbement

bestaaende af 2 Senge, 1 Divan, 1
 Skab, 1 Servante med Spejl, 2 Stole
 etc. er til Salg.

Bogtrykkeriet anviser.

En Lejlighed

er til Leje, ved Henvendelse til
 Mælkehandler **Larsen.**
Allinge.

Gode Kartofler

røde og gule er til Salgs hos
Avlsbruger Lund, Allinge.

En flink helst yngre

Karl

kan til 1ste Maj faa en god Plads
 paa Skovgaard i Olsker.

C. Hjorth

1 drægtigt Faar

saml en ny **Glattromle** og nogle
 Stk. nye **Stole** er til Salg.

Kjoller, Sødeskov.

Prima saltet Torsk

er det billigste. — Koster kun i ¼
 Tdr. 15 Kr. 75 Øre og pr. ½ kg
 35 Øre.

Chr. Jørgensen.

Telf. Allinge 92.

Rugeæg

af mine rigtlæggende brune Italiener
 anbefales til 30 Øre pr. Stk.

Chr. Jørgensen, Allinge.

Et godt beliggende

4 a 6 Fags Hus

købes. Bill. mrkt. Hus bedes indlagt
 paa Bladets Kontor.

Gode Andeæg

er til Salg. **Westh, Lærkegaard.**

Vi har det gammeldags

Grove spanske Salt

Raff. Køkkensalt

Fint og rent Smørsalt

Stensalt i Stykker til Kreaturerne.

Nordlandets Handelshus

Allinge Cykleforretning

ved Posthuset

anbefaler til de ærede Kunder

Store Partier Dæk og Slanger

— Gode pæne Cykler —

Alle Slags Cykledele

haves altid paa Lager

til moderate Priser.

Reparationsværkstedet

bringes i velvillig Erindring.

M. C. FUNCH,

Allinge.

Bornh. Svinefedt,

fersk og salt Flæsk, røget Flæsk,
 fersk Medisterpølse, Kødflæs, Lunge-
 pølse og Kødflæs anbefales.

Høker Sørensen,
Allinge.

Fiskere, se her!

Et lille Parti svære islandske Vanter er hjemkommen
 og sælges til en meget rimelig Pris.

Nordlandets Handelshus.

Vi har atter

Rullegardinstof

paa Lager i forskellige Kvaliteter og Farver.

Nordlandets Handelshus.

TAPETER, TAPETER,

Nye Tapeter i stort Udvalg til billigste Priser. Prøver sendes
 gerne. — Billeder indrammes. — Rammelister sælges.

Rullegardiner og Gardinstænger
 leveres efter Maal. Indrammede Billeder passende til Gaver
 altid paa Lager. Loftspap sælges billigst.

Telefon 66.

Charles Svendsen, Hasle.

Sorte

Olie-Regnfrakker

for Herrer Kr. 25,50.

Ens Pris for alle Størrelser.

Chr. Olsen, Allinge.

Messens Ene-Udsalg.

Sirts til Kjoler og Forklæder,

blaat med hvide Prikker, udmærket Kvalitet, 80 cm bredt.

Pris Kr. 2,35 pr. m.

Chr. Olsen, Allinge.

Engelske Dame- og Herrestoffer til

Spadseredragter og Habitter

prima slidstærkt Helulds-Klæde, Cheviot og Buchskin
 fra 23,50 til 38 Kr. m.

Chr. Olsen, Messen, Allinge.

Alle Sorter

Kløver-, Græs- og Roefrø

er paa Lager og afvejet til hver Bestiller. Vi udleverer gerne dette i de
 første Dage. — Fremdeles rigeligt Lager af alle Sorter.

Nordlandets Handelshus.

Nørresundby Godningskalk

losses i disse Dage og til Tirsdag Aften. Bestillinger modtages.
 Pris 40 Kr. pr. 1000 kg. — saa længe der losses.

Nordlandets Handelshus.

Lagvinduer, Staldvinduer,

Murgrunder og Riste, Dyrøre og Rensjøre

til meget billige Priser hos

Allinge Colonial- & Produktforretning

Bestil Deres Tryksager i Allinge Bogtrykkeri

CLOËTTA[®]
ALBA

Spise - Chocolader

Svenske pløjede tørre

fine Panelbrædder

1/2 Toms og 3/4 Toms — alle Længder fra 6—22 Fod.

Ligeledes særdeles tørre og fine pløjede og høvlede 1 1/4" x 5" og 1" x 6" omtrent helt kvistfri **Granbrædder**, som er meget egnede til Loft, Gulve og lign. — Der er mange af de lange Længder. Disse sælges pr. løbende Fod og med stor Rabat pr. kontant.

Nordlandets Handelshus.

Konfirmationsgaver.

Jeg har for Tiden et stort og smukt Udvalg i **Smykker, Lommeure, Urkæder, Skeer og Gafler** i Sølv og Sølvplet som anbefales til rimelige Priser. — Gravering udføres. Tilf. 93.

Allinge Ur- og Guldmedeforretning.

Reparationer udføres.

A. M. Lindberg.

De bedste Sorter, som kan skaffes.

Kraftigt **Flormel** af **canadisk Hvede do.** af **australsk Hvede do.** af **bornholmsk Hvede**

sælges billigst mulig og er foreløbig fri for Rationering. Meget smukt og kraftigt **Rugsigtemel.**

Grovmalet prima Rugmel

sælges mod Aflevering af Kort eller Mærker til de fastsatte laveste Priser.

Nordlandets Handelshus.

Allinge Kolonial- & Produktforretning

anbefaler

Ris, Rismel, Sago, Sagomel
Savregryn. Kartoffelmel. Mannagryn.
Semulegryn. Byggryn. Blommer.
Rosiner og Abrikosjer.

Alt i prima Varer og til billige Priser.

Allinge Kolonial- & Produktforretning

Vi har friskbrændt Portland Cement,

Vægpap i smaa og store Ruller,

Gibsrørvæv. Bedste Tagpap i Ruller,

og sælger til laveste Dagspris.

Nordlandets Handelshus.

TRAADVÆV

i alle Maskevidder og Bredder haves paa Lager og anbefales til billige Priser fra

Allinge Kolonial & Produktforretning

Have-redskaber

Største Udvalg og billigste Priser hos

Allinge Kolonial & Produktforretning

Prima Tagpap, friskbrændt Cement,
prima Brædder, Planter og Sommer

alt til billigste Dagspris hos

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Erindringsliste.

Toldkammeret 8—12 Form., 2—5 Efterm.
Kæmperkontoret 10—11 og 2—4.
Borgmesterkontoret 2—4 Eftm.
Laane- & Diskontobanken 2—4 Eftm.
Sparekassen 10—12 og 2—4.
Branddirektøren do.
Stempelkontoret i Sparekassen. 10—12, 2—4
Dampskibsexpeditionen, aaben ved Ski-
benes Ankomst og Afgang Tirsdag
og Fredag Efterm., Mandag og
Torsdag Form.
Sognepræsten Tirsdag og Fredag 6—7.
Distriktslægen 8—9 og 2—3.
Postkontoret: Søndage 9—12 og 2—6
Søndag 9—11.
Telegrafstationen 8 Morgen til 9 Aften.
Søndag 9—10.
Statsanstalten for Livsforsikring ved Chr.
Olsen, Messen. Kontortid 1—4 Em
Folkeregistreringen paa Raadhuset:
Fredag 7—8.
Jernbanest. er aaben for Gods 8—12, 2—7
Hjælpekassen: Formd. Bagerm. P. Holm
Kasserer H. P. Kolod. Kontortid hver
Fredag fra 5—7.

Skærreriet

og Maskinsnedkeriet
anbefales.

L. Pihl, Klemensker.
Telefon n. 13.

Søger De en Pige, en Karl
eller en Dreng, eller mang-
ler De en Svend eller Lær-
ling en Fodermester eller an-
den Medhjælp, bør De snarest aver-
tere i Nord-Bornholms Ugeblad
der hver Fredag bringes direkte ind
c. 1700 Hjem og læses af saa godt
som hvert eneste Tyende. En An-
nonce her i Bladet vil derfor saa
godt som altid bringe et tilfreds-
stillende Resultat.

Ordet er frit!

Vi gør vore mange Læsere i By og
paa Land opmærksom paa, at enhver kan
faa optaget Artikler og Indlæg om Emner
af almen Interesse i „Nord-Bornholms
Ugeblad“.

Betingelsen er kun, at det skrevne er
holdt i en sømmelig Form og indenfor
rimelige Grænser, samt at Indsendere—til
Underretning for Redaktionen—opgiver
Navn og Adresse. Ligeledes modtager
Redaktionen gerne Meddelelser om saa-
danne Ting og Forhold, som egner sig
til Behandling i Bladets Spalter.

Dette gælder baade Byen og Landet,
og det er en Selvfølge, at Redaktionen
altid vil iagttage den strengeste Diskre-
tion med Hensyn til sine Kilder.

Salmebøger

anbefales til billige Priser — Navn
gratis. — Mange pæne Ting, pas-
sende til Gaver. Kort og Telegram-
mer i stort Udvalg. Ny hjemkomne
Tapeter anbefales. Nogle Rester
fra forrige Aar sælges meget billigt.
Rullegardiner og Gardinstænger le-
veres gerne. Loftspap sælges til
billigste Priser.

Charles Svendsen, Hasle.
Telefon 66.

Forlang hos Deres Handlende

Viggo Glistrups
KAFFE.

Specialitet:
Ægte Java Kaffé.

Overretssagfører

Bojesen Kofoed, Rønne
St. Mortensgade 17.

Inkassation, Dokumentskrivning m. m.
Træffes i **Hasle** Onsdag Formd.

Ligkister og Møbler.

anbefales.

Klemensker Snedkerforretning

Telf. Kl. n. 13.

L. Pihl.

Sjældne pæne og letkogende

bornh. Kogearter

prima Flækærter.

Og særdeles god og smuk

færøisk Klippfisk

sælges i

Nordlandets Handelshus

LOËTTA'S

Fineste dansk Fabrikat
i 1/8 Kg Pakker.

Melassefoder med Hvedeklid

af Sukkerfabrikkernes prima Produktion er nu paa Lager.
Fortrinligt Tilskud til Heste, Køer, Svin og Høns.
33 Kr. pr. 100 kg.

Nordlandets Handelshus.

Bornholms Spare- & Laanekasses

Afdeling i Allinge

Kontortid: 10—12 og 2—4.

Modtager Indskud paa alm. Sparekassetilkaar til en Rente
af 4 pCt. p. a., paa Folio til 2 pCt. p. a.

Tapet og Malervarer

Gulvfernis
Malerfernis
Kalkfarver

anbefales fra

Allinge Kolonial & Produktforretning

Bestil Deres Foraarsstøj i Tide.

Vi har det største Udvalg af engelske Klædevarer til
rimelige Priser. Klædninger syes efter Maal paa faa Dage.

Nordlandets Handelshus.

Markfrø. Markfrø.

Eneforhandler
for Trifolium

Bestillinger bedes venligst snarest indsendt.

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Prima

Tagtjære og Tjærekoste

anbefales til billigste Priser fra

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Avertør i Nordbornholms Ugeblad!

I frit Salg haves

Bomuldsfrøfager. Soyastraa. Palmefager.

Kolofskager. Glutenfoder. Melassefoder. Majs.

Byg. Havre og Blandsæd til Ombytning.

Bomuldsfrøfager, Soyastraa og Majs,

alt i gode junde Varer til billigste Dagspriser hos

Allinge Kolonial- & Produktforretning.